

Volume 2, Number 1

Spring / Printempo 2005

Verdaj Folioj

The Newsletter of the Esperanto Society of New England (ESNE)
La Bulteno de la Esperanto Societo de Nov-Anglio (ESNA)

<http://www.esne.net>

Kion vi faros ĉi-somere?

NASK Nord-Amerika Somera Kursaro de Esperanto
North American Summer Esperanto Institute

The Esperanto Society of New England is an umbrella organization dedicated to supporting the development of local chapters of Esperanto speakers in Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island, and Vermont.

Prezidanto	Dr. Steven D. Brewer sbrewer (ĉe) bio (punkto) umass (punkto) edu 5 Fairfield Street, Amherst, MA 01002-1303	(413) 545-2272
Vic-Prezidanto	James Russell jamescrussell (ĉe) hotmail (punkto) com 74 Herbert Street, Longmeadow, MA 01106-3013	(413) 563-6404
Kasisto	Bob Lidral lidral (ĉe) alum (punkto) mit (punkto) edu 56 Lakeshore Drive, Marlborough, MA 01752-4209	(508) 481-1742
Koresponda Sekretario	Bill Harris wb_harris (ĉe) hotmail (punkto) com 4 Edgecomb Ct, Portland, ME 04103	(207) 774-6695
Eduka Sekretario	Sally Lawton slaw-o (ĉe) crocker (punkto) com 12 Stage Road, Westhampton, MA 01027	(413) 527-3579
Redaktoro	Jacob Schwartz quark (ĉe) alum (punkto) mit (punkto) edu 41 Windsor Rd, Somerville, MA 02144	(617) 718-9814

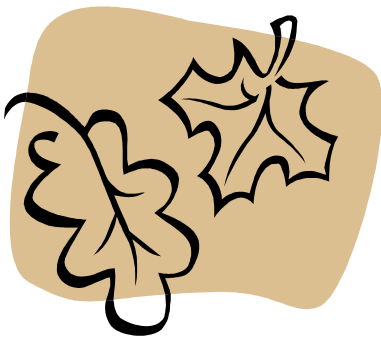
Join our mailing list <<http://groups.yahoo.com/group/esna>>
Visit our website <www.esne.net>

Upcoming Events

May 7th – Jarkunveno
Tower Square Citywalk Cafes
Springfield, MA
11-noon: Conversation
noon: Jarkunveno

July 10th – NASK Reception
School for International Training
Brattleboro, VT

Laŭdoj por Zamenhof

ESNA's president, Dr. Steven Brewer, made the following presentation at ESNA's Zamenhof-Vespero, December 11th, 2004.

When Esperanto was first spoken, the world was a very different place. It was the horse-and-buggy era. To attend the first Esperanto conference, Ludoviko Lazaro Zamenhof travelled for nearly two weeks to reach Bulogne Sur Mer from Warsaw. But appearances can be deceiving. Young people are often surprised when they read Shakespeare and realize that in spite of the span of years and generations, the themes seem timeless. However much the world changes, people were much the same then as now and the parallels between Esperanto then and now are striking.

Just as now, Esperanto was caught up in a sweeping communications revolution that was already happening and that would revolutionize the world. At the first Universala Kongreso, Zamenhof said:

the outside world knows little about it, and the words spoken here will not be telegraphed to all the towns and villages of the world

Even then, the telegraph was beginning to effect the changes in the world that would give us the Internet. Tom Standage's book *The Victorian Internet* describes how the telegraph presaged many of the changes that true connectivity would cause in the world: how it would change who has power and who has the authority to be an arbiter of the truth. And Esperanto participated in even the earliest revolutions in electronic communications: In 1924, Esperanto was declared a "clear language" for telegraphy.

Even more striking was how Zamenhof understood that for the language to live, it had to be free. Leo Findeisen has described Esperanto as the first Open Source project. In the very first Esperanto book, *la Unua Libro*, Zamenhof gave up all rights to Esperanto, that it be a common possession of the Esperanto community. In the *Antaŭparolo de la Fundamento*, Zamenhof

writes that his opinion is just his private opinion. He is a member of the Esperanto community, not its ruler.

These are all principals that are very modern, but at the same time, Zamenhof and Esperanto were and are products of their place and time. International meant European to Zamenhof. As much as Esperantists might wish it to be different, Esperanto is not based on Asian languages at all – it is a European language. In *Esperanto Sen Mitoj*, Ziko Sikosek describes how some Esperantists pretend that, in order to make Esperanto appear more cosmopolitan than it really is. Esperanto is a product of the 19th century Europe. Its structure, vocabulary, the way it deals with women, are all understandable, from a 19th century European perspective.

Esperanto can not be all things to all people. Or can it? Who's to say that there needs to be only one community of Esperanto language speakers. Some people want Esperanto to be an easy-to-learn international language. Some want it to be a great language for literature. Some want to use it for science. Esperanto can be all these things. At the same time, we should acknowledge that not everyone who speaks Esperanto needs to be an Esperantist. Not everyone needs to learn Esperanto and those who have learned it need not have done so because it was "important" or "the right thing for people to do".

Although Esperanto speakers exist across multiple communities, we can find ways to build bridges among them. We can build forums where people can share their Esperanto-language culture with the rest of us. We can let a thousand flowers bloom and make a lovely bouquet.

Tonight we're here to celebrate Esperanto and its initiator d-ro Zamenhof. No matter the reason we learned Esperanto or speak it today, we together share a common language once the vision and dream of a single man and now the basis of a language community that is spread across the entire globe. Join me tonight in lauding d-ro Zamenhof and his remarkable vision.

Dr. Steven Brewer

Vintra Esperanto-kurso ĉe MIT

de Erin Piateski

Ĉiun vintron ĉe MIT, okazas la IAP ("Independent Activities Period") dum januaro. Dum la kvar semajnoj de la IAP, diversaj kluboj aŭ organizaĵoj de la universitato instruas kursojn pri temoj de ĉiuj specoj, ekzemple, historio, muziko, lingvoj, kuirado, arto, kaj multaj aliaj. Ĉiun jaron, la Societo por Esperanto (SpE) de MIT instruas baznivelan kurson de Esperanto. La ĉi-jara Esperanta kurso daŭris ok tagojn dum du semajnoj. Mi instruis la kurson per unua libro de la tri-libra libraro *Tendaraj Tagoj* de Stefan MacGill. La libro estas skribita nur en Esperanto, kaj estas sugestite ke ĝi taŭgas por lernantoj inter la aĝoj de 10 kaj 14 jaroj. Kvankam la tri kajeroj de *Tendaraj Tagoj* estas skribitaj por junuloj, ili estas taŭgaj ankaŭ por pli aĝaj lernantoj - ekzemple, por la universitataj studentoj kiuj partoprenis nian kurson ĉe MIT. En la libroj estas belaj bildetoj kaj amuzaj rakontetoj, kaj estas facile paroligi la lernantojn per la rakontetoj kaj tekstoj en la libro. Ĉirkaŭ dek homoj venis al la unua leciono, kaj aŭdis pri la historio de Esperanto kaj vidis superrigardon de Esperanta gramatiko. La venontan tagon, venis kvar homoj. Tiu rezulto estas laŭ ni bona, ĉar estas tute kutime ke multaj homoj venas al la unua leciono, kiuj ne vere emas lerni Esperanton, sed nur volas scii ion pri la lingvo. Ankaŭ malhelpis nin la afero ke la ĉi-vintra neĝego okazis dum la semajnfino inter la du semajnoj de la kurso. Kelkaj kiuj volis partopreni ne sukcesis vojaĝi al MIT pro la danĝera stato de la stratoj. Entute, du lernantoj sukcesis fini la kurson, kaj ni esperas ke ili nun partoprenos niajn klubajn renkontiĝojn kaj plu studos la lingvon.

Cape Cod Kids Learn Esperanto

de Jacob Schwartz

Middle-school students at the Cape Cod Lighthouse Charter School can sign up for seminars on a variety of subjects that go beyond the typical school curriculum. For two years in a row, Spanish teacher Sandra Hemeon-McMahon has organized a seminar on Esperanto. The seminar was such a success last year that she had to turn students away this year, in order to keep the class to a reasonable limit. As Sandra reports on this year's seminar:

This seminar centered around the "language of hope," Esperanto. For some students it was a continuation of their exploration into this universal planned language; for others, it was their first introduction. Students studied at their own level and progressed at their own pace. Every Tuesday and Thursday, this small group of budding Esperantists positioned themselves in front of their laptop computers. They then proceeded to log onto www.lernu.net for challenging language lessons full of new vocabulary and grammar. After a while they would have a snack break, in which they would attempt to converse in Esperanto and have a bit of fun playing some games, singing some songs, and watching a movie – all in Esperanto. The highlight of this seminar was a field trip to MIT in Cambridge, where the students met with members of that university's Esperanto club. A great treat was meeting Erin, a member of the club who coincidentally happened to be the students' on-line Esperanto tutor! All in all, it was a great introduction/continuation to learning a language that has the potential to enhance understanding throughout the world.

I am sure that Mrs. Hemeon-McMahon would be interested in having her students meet with other children their age who are also learning Esperanto. Any teachers of middle-school students (grades 6, 7, and 8) should contact me for more information.

Prezidanta Prelego ĉe ARE

de D-ro Steven Brewer

The following speech was given at the 11th Aŭtuna Renkontiĝo de Esperanto (ARE) at Okemo ski resort in Ludlow, VT, October 2004. The 12th ARE will be held at the SilverBay retreat in Lake George, NY. For more information, visit <http://esperanto.cam.org/are-ee-h.htm>

Miaj karaj membroj de la Esperanto Societo de NovAnglio kaj niaj estimataj gastoj, por la Societo, mi volas bonvenigi vin al nia unua Okema akcepto. Tiu ĉi okazaĵo fariĝas unu el la elstaraj Esperantaj eventoj en nia regiono kaj plaĉas min ke ĉiuj vi prenas la tempon de viaj okupitaj vivoj por veni ĉi tien kaj kuniĝu kun ni en Esperantujo. Mi unue ekvenis ĉi tien antaŭ ok jaroj kaj ĉiujare imponas min la sindonemon kaj laboregon la kunordigantoj faras por sukcesigi ĉi-semajnfinojn. Bis por la kunordigantoj! Estas malfacila estri la necesajn detalojn por efektiviĝi Esperantan grupon. Kaj ĉi-temon mi volas esplori hodiaŭ.

Mi unue lernis Esperanton antaŭ 15 jaroj. Ekde tiam, mi vizitis sufiĉe da Esperantaj grupoj tra la lando. Kiam mi iris al Chicago, mi renkontis Kent Jones kiu gvidis min al Koreia restoracio, kie mi renkontis 20 lokaj esperantistoj, manĝis bone, kaj laŭtleĝis aron da hajkoj. En Kalamazoo, ni havis lokan grupon kiu kunvenis ĉi-semajne por vespermanĝi. Loka grupo en Detroit ofertis Zamenhofan vespermanĝon ĉiujare kiu ĉiam allogis multajn. La loka grupo en Bostono ankaŭ invitis min prelegi pri hajkoj kaj alvenis grandan aŭskultantaron. Je la alia flanko, kiam mi vizitis Sanktan Luison kaj Toronton kaj Nordan Karolinon, mi neniam sukcesis renkontiĝi kun Esperantistoj. Estas esperantistoj tie, sed ne estas organizaĵo. Estante nun Prezidanto de ESNE, mi okupiĝas laste pri kion bezonas lokaj kaj regionaj Esperantaj-organizaĵoj por bone funkcii. Kaj mi havas hipotezon.

Vi verŝajne scias ke atomoj havas elektronojn kiuj troviĝas en turniĝoj ĉirkaŭ la atomkerno. Se vi ne scias tion, kredu min – ili estas tie. Kiam tiuj elektronoj estas ekcigitaj, ili saltas al pli alta turniĝo kaj, kiam ili refalas, ili ellasas fotonon, aŭ lumon en ĉiutaga lingvaĵo. Tiel funkcias tiuj neonaj lumiloj kiujn oni ofte

uzas por desegni literojn por ŝildoj. Vi metas elektran ŝargon trans la gaso kaj jen belan ruĝan brileton! Ho! Antendu! Ni estas esperantistoj! Ni parolu pri argono – ĝi briletas verde. Nur necesas ke vi ekcitiĝu iom da elektronoj kaj ili briletas. Sed, se vi povas ekciti ĉiujn elektronojn samtempe kaj ili ĉiuj falas al siaj turniĝoj samtempe, tiam vi havos ne nur brileton, sed laseron! Paralela anstataŭ unuopa ekcitiĝo estas la diferenco.

Jen la problemo: nia organizaĵo, ESNA, malsukcesas ke homoj aktiviĝu samtempe. Ni suferas pro unuopa ekcitiĝo. Unu homo ekcitiĝas, sed trolaciĝas antaŭ venas la venontan. Estas brileto – verda brileto, sed malgranda kaj malofta.

Ni bezonas ke ĉiuj ekcitiĝu kaj aktiviĝu samtempe kaj ke ĉiuj kuntiru samdirekte. Se ĉiuj el vi iros hejmen kaj starigos lokan filion en viaj komunumoj, ni povos havi almenaŭ 50 lokajn filiojn. Do, bone! 30. Ankoraŭ tre grandan pliiĝon. Kaj, se ĉiuj povos allogi unu pluan membron kiu venos al sia filio, ni povos preskaŭ duobligi la nombron da esperantistoj trans la regiono. Ĉu vi ne kredas ke estas ununura homo en via urbo kiu interesiĝus pri Esperanto? Ne estas sekreto kiel allogi tiun – vi simple devas sciigi ilin ke ĝi ekzistas: afiŝu kartetojn aŭ faldfoliojn sur afiŝtabuloj. Demandu ĉe la biblioteko ĉu vi povas uzi montrejon. Starigu tablon ĉe la urbeta herbejo.

Kio okazus poste? Kiam vi iros al Maine venontajare, vi vidus ke vi povos viziti lokan Esperantan grupon kaj laŭtlegi viajn hajkojn. Aŭ rengojn. Aŭ ion. Ni povas vere ekkonstrui komunumon.

Kaj neniam estis pli granda bezono por vera paca interŝanĝo inter popoloj. Nun, kiam estas grandaj atencoj en Iraq kaj Darfur kaj Egiptio. Nun, kiam la usona registaro montras pli kaj pli unuismajn emojn. Nun, kiam pli kaj pli montriĝas ke la angla eble servos inter registaroj sed lasas la homon sen la kapablo vere interkomunikiĝi. Ni bezonas Esperanton, nun pli ol ĉiam.

Dankon.

D-ro Steven Brewer

First Female Chess Grandmaster is an Esperantist!

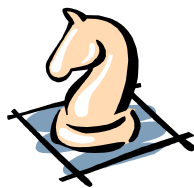
de Jacob Schwartz

Susan Polgar, the highest rated female chess player in the world, spoke to the Esperanto Society of New York (ESNY) at their February monthly meeting. Polgar grew up in Hungary, where she and her family were active in the Esperanto community. She now lives in New York and has been a long-time member of the ESNY.

Susan Polgar is a four-time Women's World Chess Champion; the only World Champion (male or female) to win the Triple-Crown of chess (Rapid, Blitz and Traditional World Championships); and a five-time Olympic Champion with 10 overall medals and an undefeated record in Olympiad competition (5 Gold, 4 Silver, and 1 Bronze). She currently holds a record 56 consecutive Olympiad game scoring streak without a loss, is the first woman ever to break the gender barrier to earn the Men's Grandmaster title (1991) and the first woman ever to qualify for the Men's World Championship (1986). She became the #1 ranked woman chess player in the world at the age of 15 and has ranked in the top three in the world for 20 straight years. She launched the Susan Polgar Fund, which supports the spread of chess among women and children in the US.

Kontakto magazine, which accompanies youth membership in UEA, has recently been devoting each issue to a particular topic. Issue number 202 (2004:4) focused on games, and included an interview of Susan Polgar by US Esperantist Chuck Smith. In the article, he reveals that Susan Polgar speaks seven languages fluently: Hungarian, English, Russian, Spanish, German, Hebrew, and Esperanto. She learned Esperanto at the age of 10 or 11, by book, along with her family.

For more information on the Esperanto Society of New York, visit their webpage at http://www.geocities.com/esperanto_nyc/

Local Groups

A key goal of ESNE is to foster the creation of local Esperanto chapters. It's easy to set up and operate a local chapter – just choose a time and place and begin meeting! Advertise your local chapter here and on the ESNE website: <http://esne.net/chapters.php> Visit <http://esne.net/add.php> to add your new chapter. Also consider advertising your chapter using flyers, local newspapers, cable access stations, and through <http://esperanto.meetup.com>

Amherst, MA <http://amherstesperanto.org/>

We have spent several months investing moderate effort to advertise the group. We set up a website, put up flyers, and posted announcements in a few local newspapers. Our modest efforts have paid off by activating several dormant esperantists and bringing two new *komencantoj* to the meetings. To help them learn, we have begun using the *Gerda Malaperis* course and have worked through four chapters. The experience has taught us that just a little effort can produce a substantial return.

Cambridge, MA

Boston-area Esperanto-speakers meet for lunch and conversation on the second Saturday of each month from 1-3pm at the Royal East Chinese Restaurant (782 Main St).

Cambridge, MA <http://web.mit.edu/esperanto/>

The MIT Societo por Esperanto, MIT's Esperanto Club, offers occasional courses and study groups.

Northampton, MA

Meets on Thursdays, 12-2pm in the Smith College Student Center. Contact Sally Lawton at (413) 527-3579 for more information.

Upcoming ESNE Events

May 7th – Jarkunveno

The annual ESNE Jarkunveno will be held at noon at the Tower Square Citywalk Cafes in Springfield, MA. Arrive early (between 11 and noon) for conversation and socializing.

July 10th – NASK Reception

Help ESNE welcome the students and staff of NASK, the North American Summer Courses in Esperanto, at the School for International Training (www.sit.edu) in Brattleboro, VT. Last year's reception was fun for all.

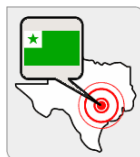
Summer National / International Events

As our cover illustrates, there is a variety of national and international Esperanto events this summer. Will we see you there?

ELNA Landa Kongreso

Austin, TX – June 10-13

The 53rd annual ELNA convention will be held in Texas this year, hosted by a growing and youthful Esperanto group. The convention's theme is literature and author Edwin de Kock will be a special guest. For more information visit the convention website at <http://kongreso.hewgill.com>

North American Summer Esperanto Institute (NASK)

Brattleboro, VT – July 4-22

NASK will again be held at the School for International Training, a world-famous venue for language and teacher training. The instructors have prepared a three-level program of study which emphasizes the active use of Esperanto in intercultural communication, understanding, and cooperation. A special seminar in Esperanto grammar will be lead by Bertilo Wennergren. For more information visit <http://www.esperanto.org/nask/>

World E-o Convention / Universala Kongreso

Vilnius, Lithuania – July 23-30

http://www.uea.org/kongresoj/uk_2005.html

World E-o Youth Convention / Internacia Junulara Kongreso

Zakopane, Poland – July 31 - August 7

<http://www.tejo.org/ijk/2005/>

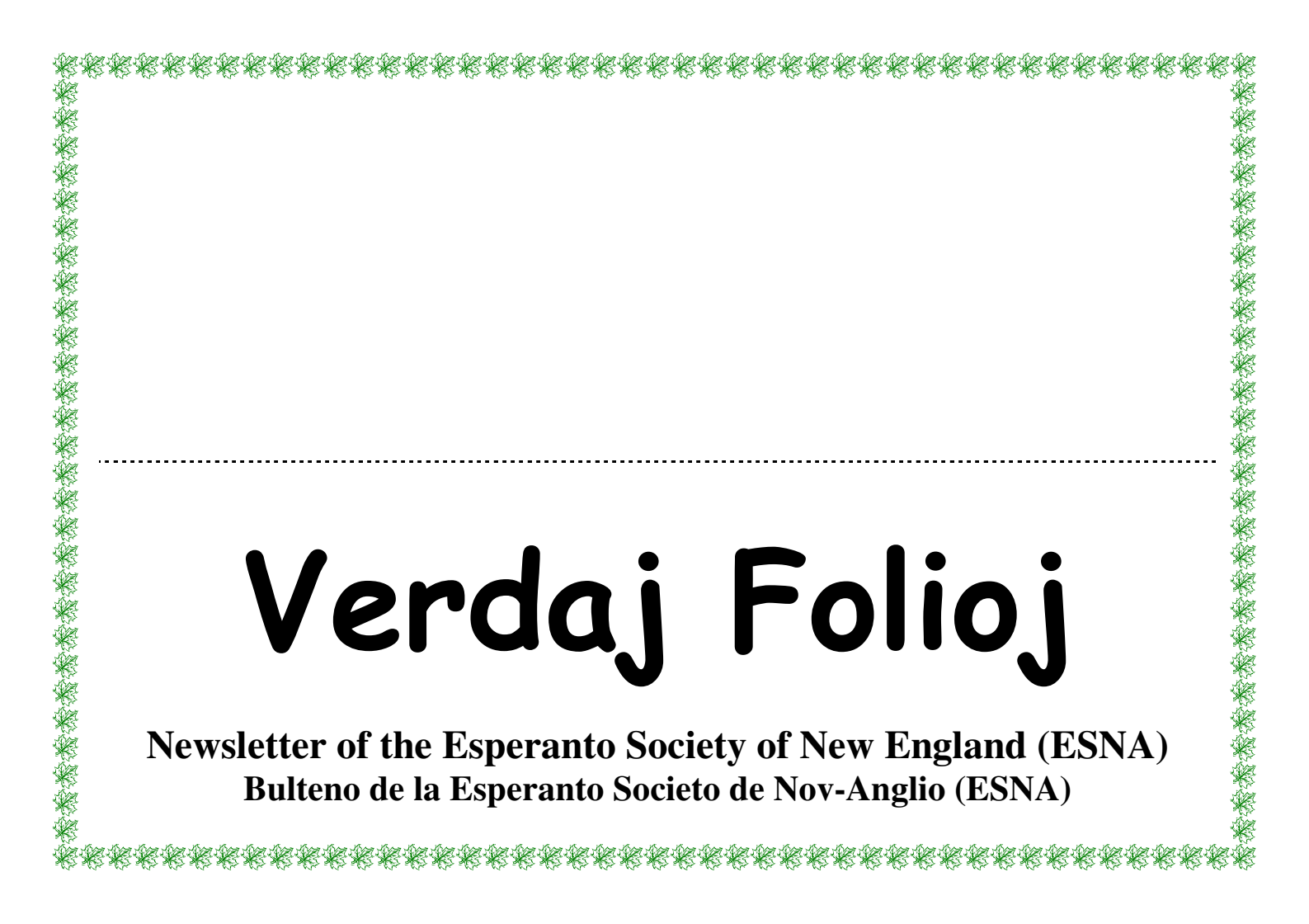
Esperanto Culture Festival / Kultura Esperanto Festivalo

Helsinki, Finland – July 16-23

A week of Esperanto music, literature, and theater not to be missed! Musicians such as Dolchamar, Esperanto Desperado, Jomo kaj la Liberecanoj, Martin Wiese (of Persone), Ĵomart kaj Nataŝa, and more will perform.

<http://www.esperanto.fi/kef2005/>

A decorative border of small green floral motifs surrounds the entire page. A horizontal dashed line is positioned above the main title.

Verdaj Folioj

Newsletter of the Esperanto Society of New England (ESNA)
Bulteno de la Esperanto Societo de Nov-Anglio (ESNA)